

Geachte heer/mevrouw,

Namens de WBE Noord-Kennermerland, maak ik bezwaar tegen het sluiten van het jachtseizoen van konijn in Nederland en het haas in enkele provincies.

Mijn bezwaar is in 4 punten opgedeeld en heeft betrekking op de hierbovengenoemde sluiting van konijn en haas, tenzij anders vermeld.

Rode lijst, bijbehorende tellingen en hieraan verbonden conclusies

Ten aanzien van de rode lijst zijn wij van oordeel dat hierop alleen soorten zouden moeten staan die met uitsterven bedreigd worden, zoals ook vastgesteld in IUCN-criteria en Pan-Europese afspraken. Als Nederland zouden wij ons dan ook moeten houden aan deze afspraken en deze niet bewust moeten oprekken.

Wij pleiten verder voor een juist gebruik van de Rode lijst, zodat het een serieuze lijst wordt waarop diersoorten staan die echt hulp nodig hebben in Nederland.

Een citaat van David Attenborough is wat ons betreft van toepassing:

“Dankzij de IUCN Rode Lijst weten we waar we ons zorgen over moeten maken en waar onze aandacht dringend vereist is om de vernietiging van onze wereld te voorkomen. Het is een fantastische to-do lijst voor het werk van natuurbeschermers.”

(https://www.iucn.nl/app/uploads/2021/02/rode_lijst-brochure.pdf)

Zo'n to-do lijst is een serieuze aangelegenheid en is een dynamisch document. Het kan in onze optiek dan ook geen speelbal worden van de politiek, zoals dat nu wel het geval lijkt te zien.

In een wereld waar data verzamelen steeds belangrijker is en wordt, verbaasd het ons ten zeerste dat de plaatsing van het konijn en haas op de rode lijst gedaan is op basis van onnauwkeurige en onjuiste tellingen. En dat terwijl er meer dan genoeg data (o.a. onze eigen tellingen) beschikbaar zijn. Het heeft er alle schijn van dat bewust gekozen is om de data dusdanig in te zetten dat er een negatief plaatje ontstaat voor konijn en haas.

Daarnaast voelen wij en onze leden zich niet serieus genomen, al vele jaren voeren wij tel- en afschotgegevens in en heeft u onze eenheid bij wet erkend en ons ook verplicht om gegevens bij te houden. Dat u deze nu niet gebruikt is voor ons onverklaarbaar.

Wij pleiten voor een multidata-analyse waarbij alle aanwezige data gebruikt wordt. Ten aanzien van het verzamelen en gebruik van data, hebben wij ook een aantal aanbevelingen:

- zorg voor uniforme landelijke telmethode;
- voeg tellingen toe als dat voor de nauwkeurigheid noodzakelijk is;
- combineer tellingen alleen als dat logisch is (niet zoals nu gebeurt tellen op basis van toevallig voorkomen);
- zorg voor een basisvergoeding voor deze telling;
- verplicht terreinbeherende organisaties die natuursubsidies ontvangen om te tellen, buiten hun monitoringsverplichtingen om (niet tellen = geen of korting subsidie).

Op basis van de huidige (onjuiste) interpretatie van de Rode Lijst wordt nu de jacht op het konijn en haas gesloten. Het is voor ons niet te volgen op welke gronden deze conclusie gebaseerd is. En waarom juist de jacht gesloten wordt. Andere informatiebronnen laten immers ruimte voor hele andere conclusies en interpretaties:

In de NDFF Verspreidingsatlas Zoogdieren wordt voor konijn het volgende geconcludeerd door het CBS en de zoogdiervereniging:

“De voornaamste veranderingen in verspreiding en aantallen zijn de sterke teruggang in de jaren 1950-1980 door myxomatose, in 1990-2002 door VHS, en het daaropvolgende herstel van beide. Konijnen worden gemonitord in twee meetnetten: de duintellingen en het meetnet ‘Dagactieve Zoogdieren’. De duintellingen zijn al in 1984 begonnen en laten de sterke afname door VHS en het recente herstel goed zien. Het herstel is echter niet overal opgetreden en ontbreekt in geïsoleerde natuurgebieden en op de hoge zandgronden in het midden van het land en op het Drents plateau”([NDFD Verspreidingsatlas | Oryctolagus cuniculus - Konijn](#))

Wij pleiten dan ook voor een goed onderbouwde conclusies op basis van betrouwbare data. Gelet op de regionale verschillen lijkt ons een regionale aanpak het beste. Uit ervaring binnen onze WBE weten wij dat verschillen zich zelfs op polderniveau kunnen voordoen. Dat is dus ook het detailniveau waar naar gekeken moet worden.

Konijn

In onze WBE wordt nauwelijks meer gejaagd op het konijn. In de gebieden buiten de duinen, waar gejaagd wordt door onze leden, komt het konijn van origine nauwelijks voor. Konijnen die op dit moment nog geschoten worden, worden vooral beheerd vanuit schadebestrijding bij tuinen, bollenvelden, campings en voetbalvelden.

Vanuit het wise-use principe wordt er dus al niet gejaagd op het konijn en betreft het vooral schadebestrijding. Het sluiten van de jacht op het konijn is dan volgens ons niet noodzakelijk. U kunt dus vertrouwen hebben in de gedragsregels van vrijwillige, maar professionele jagers.

Onze WBE bestaat voor een groot deel uit het Noord-Hollands Duinreservaat beheert door PWN en de Schoorlse Duinen beheert door Staatsbosbeheer (SBB). In deze gebieden vind geen actieve jacht, populatiebeheer of schadebestrijding meer plaats. Ook komt het konijn hier niet of nauwelijks meer voor, terwijl het konijn van origine hier veel voorkwam.

Het gebied is de afgelopen jaren enorm veranderd en volgelopen met ruigtes en opschot van bomen, waardoor het ongeschikter is geworden voor konijnen. Ook door begrazing met grote grazers heeft het konijn concurrentie gekregen en is zijn leefgebied verkleint.

Een andere groot probleem is de predatie door o.a. vossen, meeuwen en verwilderde huiskatten. Ziektes als Myxomatose en VHS hebben het laatste zetje gegeven.

Doordat jacht op zich geen doel meer is (inkomsten en beschermen van de duinen) in deze gebieden, is ook de interesse van de beheerder voor deze soort verdwenen. Je kan dan ook stellen dat met het verdwijnen van de jacht in de duinen en jachtopzichters in deze gebieden, is ook het konijn verdwenen.

Buiten deze gebieden zien wij vooral bij particuliere grondeigenaren op kleine schaal herstel van de konijnenpopulaties. Waarschijnlijk hangt dit samen met onze inspanningen, zoals bijvoorbeeld vossenbeheer.

Wij pleiten dan ook voor het niet sluiten van de jacht op de konijn. Onze leden zijn namelijk al verantwoordelijk bezig op basis van het wise use principe en treden slechts op bij schade.

Wij pleiten er voor dat het ministerie met groot grondbezitters zoals PWN en Staatsbosbeheer om tafel gaat en gaat pleiten voor het terugbrengen van jachtopzichters en jacht in de duinen om zodoende het konijn terug te krijgen. Dit lijkt heel tegenstrijdig, maar op heel veel plekken in de wereld gaat jacht en natuurbeheer succesvol arm in arm. Iets dat een aantal politieke partijen maar niet willen geloven.

Haas

In onze WBE zien wij de laatste jaren een herstel van de hazenpopulatie in met name het zuidelijke deel. Dit komt enerzijds door de droge voorjaren die wij hebben gehad, waardoor de overlevingskans groter is.

Anderzijds zitten wij als WBE bovenop het predatiebeheer van kraaiachtigen en vossen. Met name die laatste komen hoofdzakelijk uit het duingebied van PWN en SBB aan de westzijde.

Daarnaast zien wij steeds meer wisselteelten en braak liggen van bollen- en tuinbouwgrond, iets dat blijkbaar in het voordeel van het haas is. Ook neemt een steeds groter deel van de agrariërs deel aan agrarisch natuurbeheer, waardoor er door de uitgestelde maaidatum ook minder maaislachtoffers vallen.

Door de toename van de hazenstand zien wij ook een enthousiasme onder onze leden om met predatiebeheer van vossen en kraaiachtigen aan de slag te gaan. Dit leidt niet alleen tot een toename van de hazenstand, maar heeft ook een positief effect op de weidevogelstand en draagt daarmee bij aan het agrarisch natuurbeheer.

In het noordelijke deel van de WBE zien wij dat het haas minder voorkomt en zich minder goed herstelt. De oorzaken zijn te vinden in de toename van het aantal paardenweides rondom Bergen/Schoorl. Veel grond is hier in bezit van terreinbeherende organisatie waardoor er geen faunabeheer plaatsvindt. Deze terreinen verruigen door pitrus, riet en opslag van bomen hetgeen geen geschikt biotoop is voor hazen. Verder is er in het gebied een groot probleem met loslopende honden vanuit Bergen/Schoorl/Alkmaar. Het eventueel sluiten van de jacht op het haas is dus geen optie als u aan populatieherstel wil gaan doen. Misschien is een onderzoek, zoals hieronder vermeld veel belangrijker. Dan kunt u namelijk op basis van feiten conclusies trekken en hier op gaan sturen.

Hoewel de jacht op het haas nog niet gesloten is in Noord-Holland, pleiten wij er voor om deze in zijn geheel niet te sluiten. Wij zijn van mening dat het verstandiger is om kritisch te kijken waarom hazen achteruit gaan in een bepaald gebied en hierop een plan te maken. Zoals hierboven aangegeven is naast geschikt biotoop ook faunabeheer noodzakelijk om een hazenpopulatie levensvatbaar te houden.

INTERREG-project PARTRIDGE

Een vierjarig (2017-2020) project dat met wetenschappelijk onderbouwde studies wil aantonen dat er op het platteland met heel veel monocultuur, zeker nog een toekomst is weggelegd voor de patrijs. Als er maar een goed (fauna)beheer is.

Dit is een internationaal project waar organisaties uit Engeland, Schotland, Nederland, Duitsland en Vlaanderen aan meewerken. In Vlaanderen zetten VLM, INBO, ECO2, INAGRO en HVV allen hun schouders onder het project. Het PARTRIDGE-project is heel ambitieus en heeft een budget van meer dan 4,5 miljoen euro ter beschikking. Dankzij dit budget worden 10 voorbeeldgebieden (min.500 ha.) optimaal ingericht worden voor de patrijs. In Vlaanderen zijn 2 voorbeeldgebieden: één in de West-Vlaamse polders en één in het Oost-Vlaamse Meetjesland. In Nederland één in Burgh-Sluis en één in Oude Doorn.

De doelstellingen van het project zijn om de biodiversiteit op die 4 jaar met 30% te verhogen!

Faunabeheer en biodiversiteit gaan hand in hand!

In alle gebieden waar niet meer gejaagd wordt (bij grote terrein beherende organisatie) loopt de biodiversiteit schrikbarend achteruit.

Enthousiaste hoogopgeleide vrijwilligers

Leden van onze WBE komen in hoofdzaak uit het gebied zelf en een groot deel is zelf agrariër of bollenboer. Zij zetten zich op verschillende manieren, vrijwillig, in voor het beheer van de aanwezige wild- en faunasoorten. En daarbij worden zij net zo gelukkig van een nestje gele kwikstaart als een nest jonge hazen.

De meeste van hen zijn al vele tientallen jaren betrokken, woonachtig of werkzaam in ons werkgebied. En zijn intrinsiek gemotiveerd om zorg te dragen voor gezonde daarin levende populaties van diverse soorten, niet enkel wildsoorten.

Zij steken hiervoor hun handen uit de mouwen, voeren meerdere keer per jaar tellingen uit, besteden tijd en geld in het werkgebied en dragen zodoende actief bij aan het verbeteren van de biodiversiteit in het werkgebied van onze WBE. De lokale kennis en expertise van onze leden is hoog als het gaat om de aanwezigheid van wild- en faunasoorten en het bijbehorende beheer.

Voor velen is de jaarlijkse jachtperiode een soort beloning voor de gedane arbeid van dat jaar, waarbij er geogst wordt, wat geogst kan worden volgens het wise use principe.

Het verder uithollen van de wildlijst, zal er naar onze mening toe leiden dat steeds minder leden gemotiveerd zijn om het faunabeheer uit te voeren. Dit zal een aderlating zijn voor het landelijk gebied en er toe leiden dat vrijwel alle populaties in een neerwaartse spiraal terecht komen.

Het beste voorbeeld hiervoor zijn misschien wel de grootschalige natuurgebieden, die met miljarden overheidssubsidie in stand gehouden worden. Maar sinds het verdwijnen van de jacht in deze gebieden, is de biodiversiteit alleen maar afgenomen en dat al voor tientallen jaren op rij.

Wij pleiten er dan ook voor om de huidige wildlijst in stand te houden met daarop o.a. konijn en haas, zo niet deze uit te breiden. En tevens het wise use principe te erkennen, zodat jacht, beheer en schadebestrijding mogelijk blijft.

Te komen tot een verdere verlichting van de administratieve lasten rondom jacht, beheer en schadebestrijding, zodat elk moment kan worden gebruikt voor faunabeheer in het veld.

Te komen tot het erkennen van kennis en expertise van de desbetreffende jagers en besluiten tot jacht, beheer en schadebestrijding bij deze groep neer te leggen en weg te houden uit de politieke arena.

Groot grondbezitters zoals o.a. Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten te verplichten jacht, schadebestrijding en populatiebeheer te laten toepassen door bij voorkeur de lokale WBE, zodat ook daar herstel kan plaatsvinden, dit alles op straffe van een korting op de te ontvangen natuurbeheersubsidie.

En daarmee de biodiversiteit kan blijven bestaan in ons werkgebied.

Met vriendelijke groet,

de Wildbeheereenheid WBE Noord-Kennemerland